

بیانیه مطبوعاتی
برای انتشار فوری

ایران:

به حبس خودسرانه خانگی موسوی، کروبی و رهنورد پایان دهید؛ تمام زندانیان عقیدتی را آزاد کنید

(بیروت، پاریس، لندن، 25 بهمن 1391؛ 13 فوریه 2013) - شیرین عبادی، دارنده جایزه صلح نوبل، و شش سازمان عمده حقوق بشری اعلام کردند که اعلام می‌کنند: «مسوولان جمهوری اسلامی ایران باید فوری دو نامزد پیشین انتخابات ریاست جمهوری مهدی کروبی و میرحسین موسوی، همسر او زهرا رهنورد، نویسنده و فعال سیاسی، را از حبس خودسرانه خانگی آزاد کنند و به آزار یا بازداشت بی دلیل دو دختر موسوی و رهنورد و پسر مهدی کروبی پایان دهند.»

سازمان عفو بین الملل، دیده بان حقوق بشر، کمپین بین الملل حقوق بشر در ایران، فدراسیون بین المللی جامعه های حقوق بشر، جامعه دفاع از حقوق بشر در ایران و گزارشگران بدون مرز امروز این بیانیه مشترک را امضا کردند.

در تاریخ 25 بهمن 1389، ماموران امنیتی و اطلاعاتی پس از دعوت دو نامزد پیشین انتخابات ریاست جمهوری به تظاهرات در حمایت از خیزش های مردمی «بهار عربی» در برخی از کشورهای منطقه، آنها و همسران شان، زهرا رهنورد و فاطمه کروبی را حبس خانگی کردند. زهرا و نرگس موسوی، دختران میرحسین موسوی و زهرا رهنورد، و محمد حسین کروبی پسر مهدی کروبی روز دوشنبه 23 بهمن 1391 یعنی دو روز پیش از دومین سالگشت حبس خودسرانه خانگی میر حسین موسوی، زهرا رهنورد و مهدی کروبی دستگیر و در همان روز آزاد شدند.

شیرین عبادی در این بیانیه گفت: «مسوولان حکومت ایران دو سال است که این چهره های مخالف را بدون هر گونه توجیه حقوقی یا امکان دادرسی قانونی، از اساسی ترین حقوق خود محروم کرده اند. آنها و خانواده هایشان نباید حتی یک روز دیگر در این شرایط کاملا توجیه ناپذیر و توهین آمیز به سر ببرند.»

میر حسین موسوی، نخست وزیر پیشین جمهوری اسلامی، و مهدی کروبی، رییس پیشین مجلس شورای اسلامی، نامزدان انتخابات ریاست جمهوری 1388 بودند ولی رییس جمهوری کنونی محمود احمدی نژاد در شرایط مورد مناقشه برنده انتخابات اعلام شد. اعلام این پیروزی به اعتراض های گسترده در تهران و برخی شهرهای بزرگ ایران منجر شد که از سوی مسوولان حکومت با خشونت سرکوب شدند. در ادامه این سرکوب ها بسیاری از روزنامه نگاران، منتقدان دولت و فعالان مخالف مرتبط با ستادهای انتخاباتی موسوی و کروبی دستگیر و در دادگاه های نمایشی محاکمه شدند. مسوولان جمهوری اسلامی ایران پس از انتخابات فعالیت های مهدی کروبی و میرحسین موسوی و همسران آنها را به شدت زیر نظر گرفتند و کنترل کردند و اعتماد ملی و کلمه سبز، روزنامه های دو نامزد انتخابات ریاست جمهوری، را توقیف کردند.

در اواخر بهمن ۱۳۸۹، در پی فراخوان مشترک این دو نامزد انتخاباتی در دعوت از ایرانیان به تظاهرات در حمایت از اعتراض‌های اصلاح خواهانه در مصر و تونس، هر دو نفر و همسرانشان بدون حکم دادگاه به حبس خانگی افتادند.

فاطمه کربوبی در شهریور ۱۳۹۰ از حبس خانگی آزاد شد. اما ارتباط سه چهره مخالف بازداشت شده در حبس خانگی با دنیای بیرون قطع شده و آنها از دیدار و ارتباط منظم با دیگر اعضای خانواده هایشان محروم شده اند.

مسئولان ارشد ایران روایت‌های متفاوتی از اقدام علیه این چهره‌های مخالف ارائه کرده اند. در آبان ۱۳۹۰ (نوامبر ۲۰۱۱)، محمد جواد لاریجانی، رییس ستاد حقوق بشر، گفت این بازداشت شدگان در «فعالیت‌های غیرقانونی» شرکت داشته و تشویق به خشونت کرده اند. او گفت که در ایران هیچ کس را نمی‌توان «بدون محاکمه و بدون دستور قضایی» به حبس خانگی انداخت و مردم به زودی در جریان اتهام‌های این بازداشت شدگان قرار خواهند گرفت. در تاریخ ۵ دی ۱۳۹۱ (۲۵ دسامبر ۲۰۱۲)، بیش از یک سال بعد و با وجود آن که هنوز اتهامی مطرح نشده است، فرمانده نیروی انتظامی ایران، اسماعیل احمدی مقدم، گفت که مقام رهبری کشور آیت الله علی خامنه‌ای بازداشت این چهره‌های مخالف را پیش از «حبس خانگی» آنها مورد تایید قرار داده بود.

با وجود این اظهارات، دولتمردان ایران و از این میان قوه قضاییه ایران از ارائه هر گونه دلیل قانونی برای ادامه حبس خودسرانه خانگی این چهره‌های مخالف سر باز زده اند.

نهادهای سازمان ملل متحد بارها از حکومت ایران خواهان آزادی این سه چهره مخالف شده و حبس آنها را خودسرانه و غیرقانونی خوانده‌اند.

روز ۲۳ بهمن ۱۳۹۱ (۱۱ فوریه ۲۰۱۳)، سه گزارشگر ویژه سازمان ملل با انتشار اعلامیه‌ای خواستار آزادی فوری میرحسین موسوی و مهدی کربوبی و اعضای خانواده‌های آنها و نیز آزادی صدها زندانی عقیدتی دیگر شدند که به خاطر استفاده مسالمت آمیز از آزادی بیان و عقیده یا آزادی گردهمایی و تشکل در زندان به سر می‌برند.

در شهریور ۱۳۹۱ (اگوست ۲۰۱۲)، گروه تحقیق سازمان ملل در باره بازداشت‌های خودسرانه، که نهادی متشکل از پنج کارشناس مستقل زیر نظر شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد است، نظر داد که این بازداشت‌ها «خودسرانه (و بنابراین غیر قانونی) است» و به حکومت ایران توصیه کرد که آنها را فوری آزاد و خسارت حبس غیرقانونی آنها را جبران کند. در شهریور ۱۳۸۹ (سپتامبر ۲۰۱۱)، گروه تحقیق سازمان ملل در باره ناپدید کردن‌های قهری یا غیرداوطلبانه، برای روشن شدن سرنوشت این چهره‌های مخالف که در آن زمان محل نگهداری‌شان نامعلوم بود، خواهان تحقیقات فوری شد.

مسئولان و دیگر نهادهای سازمان ملل متحد و از این میان دبیر کل، گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر در ایران، شورای حقوق بشر و مجمع عمومی نیز این حبس‌های خانگی را خودسرانه توصیف کرده و خواستار آزادی فوری آنها شده‌اند.

شیرین عبادی گفت: «اگر مقامات مسوول ایران مدارکی در اختیار داشتند که نشان می‌داد این چهره‌های مخالف جرم مهمی مرتکب شده‌اند باید مدت‌ها پیش به آنها تفهیم اتهام می‌کردند و آنها را به شیوه‌ای عادلانه و شفاف مورد پیگرد قرار می‌دادند. واقعیت این است که خودداری آنها از این کار در دو سال گذشته نشان می‌دهد که هیچ مدرکی ندارند و حبس خانگی این سه منتقد حکومت با انگیزه سیاسی ادامه دارد.»

در حالی که ایران برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در ۲۴ خرداد ۱۳۹۲ آماده می شود، صدها چهره مخالف و منتقد حکومت و نیز روزنامه نگاران، دانشجویان، وکلای دادگستری و دیگر مدافعان حقوق بشر در زندان هستند. بسیاری از آنها در سرکوب حکومتی پس از انتخابات ۱۳۸۸ دستگیر و پس از دادگاه‌های نمایشی تلویزیونی که در آنها «اعتراف» به "جرائم" مبهم مربوط به امنیت ملی و از این میان حمایت از «انقلاب مخملی» به نمایش در آمد، محکوم شده‌اند. نیروهای امنیتی و اطلاعاتی ایران از روز ۷ بهمن ۱۳۹۱ موج تازه ای از دستگیری روزنامه‌نگاران متهم به داشتن «ارتباط» با رسانه های خارجی را به راه انداخته‌اند که کوششی آشکار برای به سکوت کشاندن مخالفان در آستانه انتخابات ریاست جمهوری است.

شیرین عبادی گفت: «سی و چهار سال پس از برقراری یک جمهوری اسلامی که که خواهان آزادی و عدالت بود، زندان ها در ایران هنوز پر از صدها زندانی سیاسی و عقیدتی است که بسیاری از آنها شهروندان عادی هستند و تنها جرمشان بیان نظرشان بوده است.»

شیرین عبادی و شش گروه حقوق بشری از مسوولان جمهوری اسلامی ایران خواهان آزادی فوری و بدون قید تمام کسانی شدند که به خاطر استفاده از آزادی بیان و آزادی گردهمایی یا آزادی تشکل، زندانی شده اند و همچنین از مسوولان جمهوری اسلامی خواستند که با نهادهای حقوق بشری سازمان ملل برای بهبود وضعیت کنونی حقوق بشر در ایران همکاری کنند.